

حس و شلاق مجازات روزه خواری در ملأعام

در قانون مجازات اسلامی به طور دقیق به مجازات روزه خواری در ملأعام اشاره نشده اما در ماده 638 این قانون آمده است که تظاهر به هر عمل حرامی در انظار عمومی، جرم است.

در قانون مجازات اسلامی به طور دقیق به مجازات روزه خواری در ملأعام اشاره نشده اما در ماده 638 این قانون آمده است که تظاهر به هر عمل حرامی در انظار عمومی، جرم است.

خبرگزاری فارس: حس و شلاق مجازات روزه خواری در ملأعام به گزارش خبرگزاری فارس، روزه خواری علاوه بر همه معایبی که دارد و عملی حرام در دین مبین اسلام محسوب می شود، در بعد اجتماعی به نوعی عدم احترام به حقوق دیگران است.

زیرا کسی که به صورت آشکار روزه می خورد، هنوز به حقوق شهروندی و احترام به حقوق دیگران در سطح جامعه واقف نیست و این حقوق را زیر پا می گذارد.

چنین فردی علاوه بر بی حرمتی به احکام و قوانین اسلامی، به صورت علنی و آشکار بیان می کند که رعایت حقوق دیگران چندان برایش اهمیتی ندارد.

روزه خواری عملی حرام است

طبق نظر مراجع تقلید، مسلمانان مکلف باید در ماه رمضان روزه بگیرند اما برخی افراد به دلایل مختلفی مانند مسافرت و بیماری از این حکم مستثنی می شوند و در این صورت آنان عمل حرامی انجام نداده اند. پس چرا روزه خواری عملی حرام است؟

دلیل حرمت این عمل یک قاعده فقهی است. پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «کسی که حسن و کار خیری انجام دهد و آن را از غیر خدا پنهان دارد، عملش 70 برابر می شود نسبت به کسی که عمل حسنه ای را آشکار می سازد و کسی که مرتکب گناهی می شود، اگر آن را فاش و آشکار نماید، مورد غضب خدا واقع می شود اما اگر آن را پنهان داشت، آمرزیده خواهد شد.»

بنابراین دلیل حرمت روزه خواری و تظاهر به آن، حرمت شکنی احکام الهی است.

روزه خواری در قانون

در قانون مجازات اسلامی به صراحت در رابطه با جرم روزه خواری صحبت نشده است، اما در ماده 638 این قانون آمده است که تظاهر به هر عمل حرامی در انظار عمومی، جرم است و دادگاهها نیز براساس این ماده قانونی، حکم افراد مرتکب را صادر می کنند.

بنا به نظر حقوقدانان عناصر مادی تشکیل دهنده این جرم عبارتند از: انجام عمل حرام، انجام علنی و در انظار عمومی و معابر، تظاهر به انجام عمل حرام و عمل حرام.

تظاهر به روزه خواری به چه معناست؟

بین یک عمل حرام و تظاهر به عمل حرام تفاوت وجود دارد. زمانی که یک فردی بر اثر بیماری توان گرفتن روزه را نداشته باشد عمل حرامی انجام نداده است اما اگر همین فرد در معبر و در انظار عمومی اقدام به خوردن و آشامیدن کند، عمل او تظاهر به روزه خواری است و این تظاهر به معنای آن است که عملی با قصد آشکار کردن صورت بگیرد.

ارتکاب عمل به صورت علنی و در انظار عمومی به معنای آن نیست که کسی شاهد عمل بوده باشد بلکه قابلیت عمل برای این که در معرض دید دیگران قرار بگیرد، کافی است.

به همین خاطر تظاهر به روزه خواری در یک خیابان بدون رفت و آمد هم جرم است. شاید بتوان شکسته نشدن قبح عمل را حکمت این حکم دانست.

از نقطه نظر قوانین جزایی نیز (ماده 214 مکرر قانون مجازات عمومی سابق و قوانین جزایی دیگر) مقصود از ارتکاب عمل به طور علنی،

ارتکاب آن در ملاً و منظر عموم است؛ اعم از این که محل ارتکاب از اماکن عمومی یا اماکنی باشد که معد برای پذیرفتن عموم و مورد استفاده و مراجعه جمعی یا عموم مردم است از قبیل بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، سالن‌های نمایش، سینماها، بوستان‌ها، کارخانه‌ها، موزه‌ها، پایانه‌های مسافری، فروشگاه‌ها، اماکن فرهنگی، اماکن ورزشی، کتابخانه‌های عمومی، مدارس، دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی، وسایل نقلیه عمومی (اتوبوس، تاکسی، مترو و...)، مؤسسات و سازمان‌های دولتی و عمومی و غیره.

تظاهر به روزه خواری جرم مشهود است

تظاهر به روزه خواری از جرایم مشهود بوده و برابر ماده 21 قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری امکان دستگیری متهم و حفظ دلایل جرم برای ضابطین قضایی پیش بینی شده است.

مشهود بودن جرم برای برخورد ضابطان قضایی کافی است و برای رسیدگی به این جرم، مستندات و گزارش ماموران ضابطان در کنار اظهارات متهم مورد بررسی قرار می‌گیرند. براساس اصول حقوقی باید احراز این جرم با دلیل و مدرک اثبات شود.

بر این اساس اگر فردی در حیاط خانه خود روزه‌خواری کند هرچند همسایه او را ببیند جرم نیست، اما اگر خارج از خانه به عمد و به قصد تظاهر مرتکب این عمل شود جرم است و به ضابطان این اجازه داده شده است که با توجه به ظاهر عمل ارتکابی قضاوت کند و در حالی که تشخیص عمدی بودن و عنصر روانی جرم نادیده گرفته شده است.

لزوم اثبات عمدی بودن تظاهر به روزه خواری

تظاهر به معنای نشان دادن به عمد و با قصد قبلی است. زمانی که از تظاهر به عملی حرام صحبت می‌شود مستلزم اثبات عمدی بودن عمل مرتکب است.

شاید فرد بیماری در شرایط خاصی قرار دارد و باید راس ساعت دارو مصرف کند و برحسب عادت سهواً و ناخودآگاه در معابر عمومی قرص خود را بخورد، یا به اجبار و اکراه، به دلیل ضعف و بد حالی مجبور به خوردن نوشیدنی می‌شود، در این حالت دیگر مشمول مجازات‌های قانونی نیست.

اما اگر به هر دلیلی یک فرد توان روزه‌داری نداشته باشد مانند بیماری یا مسافر بودن حق ندارد در انتظار عمومی و معابر به عمل روزه‌خواری بپردازد و باید خوردن و آشامیدن پنهانی انجام شود.

هر چند احتمال ارتکاب این عمل بر اثر ناخودآگاه و غیرعمدی بودن زیاد است و اثبات این جرم فقط به حسب ظاهر، بسیار سخت است.

آیا استعمال دخانیات روزه‌خواری است؟

استعمال دخانیات طبق فتوای اکثریت علما - بنا به احتیاط واجب- روزه را باطل می‌کند.

نظر مقام معظم رهبری در این باره چنین است: ««؛ بنا بر احتیاط واجب جایز نیست در حال روزه سیگار کشیده شود».

به همین دلیل سیگار کشیدن عمل حرام بوده و اگر فردی در کوچه و خیابان قبل از اذان مغرب، انواع دخانیات استعمال کند، جرم مشهود محسوب و مطابق با قانون، مأمورین موظف‌اند با وی برخورد کنند.

هر چند که بر اساس تبصره یک ماده 13 «؛ قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات «، نیز مصرف دخانیات در اماکن عمومی یا وسایل نقلیه عمومی جرم بوده و مجازاتی معادل پنجاه تا صد هزار ریال جزای نقدی دارد.

آیا روزه خواری در خودرو جرم است؟

انجام فعل حرام در معابر و انتظار عمومی جرم تلقی می‌شود. حتی اگر خودرو حریم خصوصی تلقی شود باز هم تظاهر به روزه‌خواری (خوردن، آشامیدن، استعمال دخانیات و...) در خودرو شامل این حکم می‌شود چرا که قانونگذار با آوردن عبارت «؛ در انتظار عمومی و معابر» در حقیقت خودرو را تحت شمول این حکم درآورده است.

در این‌گونه موارد ضابطان قضایی می‌توانند با مرتکبین این جرم برخورد کنند.

روزه خواری فرد غیرمسلمان ایرانی

روزه‌خواری و در اصل خوردن روزه برای کسی که بر او روزه گرفتن واجب باشد، حرام است. کسی که بر او این عمل واجب نیست جرم روزه خواری هم برای او مطرح نیست.

اما فرد غیر مسلمان نمی‌تواند در ملاءعام تظاهر به روزه خواری کند. با صراحت ماده 3 قانون مجازات اسلامی که بیان می‌کند «#171; قوانین جزایی درباره‌ی کلیه کسانی که در قلمرو حاکمیت زمینی، دریایی و هوایی جمهوری اسلامی ایران مرتکب جرم شوند اعمال می‌شود» ماده 638 قانون مجازات اسلامی مشمول افراد غیر مسلمان هم می‌شود و این افراد مجاز به روزه‌خواری در ملاءعام نیستند.

مجازات روزه خواری علنی

براساس قانون مجازات اسلامی، هر کس علناً در انظار و اماکن عمومی و معابر تظاهر به عمل حرامی نماید به حبس از 10 روز تا 2 ماه یا تا 74 ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

منبع: قانون مجازات اسلامی